

A tantárgy neve:	magyarul:	Szerkezeti anyagok						Kódja:	TTKBE1211 TTKBE1211_L	
	angolul:	Materials of Construction								
A képzés 5. féléve										
Felelős oktatási egység:		DE TTK, Alkalmazott Kémiai Tanszék								
Kötelező előtanulmány neve:		Makromolekuláris kémia						Kódja:	TTKBE0611/TTKBE0611_L	
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	Heti	0	kollokvium	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Rác Zsolt				beosztása:	egyetemi tanársegéd	
A kurzus célja , hogy a hallgatók megismerjék a vegyiparban is használt szerkezeti anyagok legfőbb típusait, ezek előállítását, legfontosabb fizikai és kémiai tulajdonságait, alkalmazási területeit.										
Tanulás eredmények, kompetenciák: a hallgató <i>Tudás:</i> Ismeri a szerkezeti anyagok legfontosabb típusait, ezek szerkezetét, fizikai és kémiai tulajdonságait, előállításuk lehetőségeit. Tudja, hogyan lehet a fizikai és korróziós tulajdonságaikat meghatározni, megváltoztatni. <i>Képesség:</i> Képes kiválasztani a megfelelő szerkezeti anyagot egy vegyipari berendezés tervezése során, a megfelelő anyagvizsgálati módszerrel meg tudja ítélni a kiválasztott anyag beépíthetőségét. Javaslatot tud tenni egy berendezés üzemeltetésekor fellépő anyagminőségi vagy korróziós problémára. <i>Attitűd:</i> Törekszik a szakterületén alkalmazott legjobb anyagok felhasználására, az újabb szakmai ismeretek, módszerek megismerésére és alkalmazására. <i>Autonómia és felelősség:</i> Szükség, lehetőség esetén javaslatot tesz a korábban alkalmazott anyagok helyettesítésére, új szakmai megoldások kidolgozását, bevezetését kezdeményezi.										
A kurzus tartalma, témakörei <ul style="list-style-type: none"> - A fémek szerkezete, a kristályrács típusának, a kristályosodás módjának hatása az anyag mechanikai tulajdonságaira. - Egyfázisú és többfázisú fémek, ötvözetek tulajdonságai, az alakítás hatásai a fizikai tulajdonságokra. - A fémek hőkezelési eljárásainak alapelvei. - A vasötvözetek típusai, tulajdonságai, alkalmazási köre. - A leggyakrabban alkalmazott színesfémek tulajdonságai, felhasználási lehetőségeik. - Anyagvizsgálati módszerek, technológiai próbák, hibakereső vizsgálatok. - A korrózió típusai, védekezési lehetőségek. - Nemfémes szerkezeti anyagok jellemzői, felhasználásuk. 										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Aktív részvétel az órákon										
Értékelés Órai munka (10 %), kollokvium (90 %). Jeles: 88 %, jó: 75 %, közepes 62 %, elégséges: 50 %, 50 % alatt elégtelen. A tantárgyat kollokvium zárja. Sikertelen teljesítés esetén a javítás módja, határideje: a kollokvium sikertelensége esetén javítás utóvizsga keretében történhet, a TVSZ-ben meghatározottak szerint.										

Kötelező olvasmány:

Zorkóczy Béla: Metallográfia és anyagvizsgálat (Nemzeti Tankönyvkiadó, 1968)

Verő József, Káldor Mihály: Fémtan (Tankönyvkiadó, 1977)

Ajánlott szakirodalom:

H. Titze: Vegyipari készülékek szerkezeti elemei (Műszaki Könyvkiadó, 1966)

J.M. Coulson, J.F. Richardson and R.K. Sinnott: Chemical Engineering, Volume 6.

Heti bontott tematika	
1. hét	A fémek atom- és kristályszerkezete. A színesfémek kristályrendszere, kristályosodása. TE: A fémek kristályszerkezetének, kristályosodási tulajdonságainak megismerése.
2. hét	Egyfázisú fémek szilárdságának kristályszerkezeti magyarázata, rácsrendezetlenségek, rács hibák, alakítás hatására bekövetkező szilárdsági változások. TE: Egyfázisú fémek szilárdságát befolyásoló tényezők megismerése.
3. hét	A szilárd oldatok fajtái. Diffúzió szilárd anyagokban. Megeresztés. TE: A többfázisú fémek, a szilárd anyagokban végbemenő diffúzió, és a feszültségek csökkentésének módszereinek megismerése.
4. hét	A szemcseméret hatása a fémek tulajdonságaira, a fémek allotróp átalakulása. TE: A szemcseméret és az allotróp átalakulás hatásainak megismerése a fémekben.
5. hét	Többfázisú fémek, ötvözetek jellemzői, leírásuk állapotábrával. TE: A többfázisú fémek megismerése, jellemzésük lehetőségei.
6. hét	A vas-szén ötvözetek típusai, tulajdonságai. TE: A vas-szén ötvözetek megismerése.
7. hét	Az ötvöztelen acélok szilárdsági tulajdonságai, a γ - α átalakulás fizikai alapjai, az acélok izotermás átalakításának módjai. TE: Az ötvöztelen acélok szilárdsági tulajdonságainak, ezek hőkezeléssel történő megváltoztatási lehetőségeinek megismerése.
8. hét	Az acélt ötvöző anyagok és hatásuk az acélban. Az öntöttvas fajtái. TE: Az ötvözött acélok és az öntöttvas megismerése.
9. hét	A színesfémek és tulajdonságaik, alkalmazási lehetőségeik. TE: A színesfémek és alkalmazási lehetőségeik megismerése.
10. hét	A fémek hőkezelési eljárásai, a velük elérhető szilárdságbeli változások. Felületi hőkezelési eljárások. TE: A fémek hőkezelési eljárásainak és hatásuk megismerése.
11. hét	Anyagvizsgálati módszerek, technológiai próbák, hibakereső vizsgálatok. TE: A fémek anyagvizsgálati módszereinek megismerése.
12. hét	A fémek korróziós típusai, védekezési lehetőségek. TE: A fémek korróziós jellemzőinek megismerése.
13. hét	Nemfémek szerkezeti anyagok tulajdonságai, felhasználásuk: fa, üveg, zománc porcelán. TE: A nemfémek szerkezeti anyagok egy csoportjának tulajdonságai, felhasználásuk megismerése.
14. hét	Nemfémek szerkezeti anyagok tulajdonságai, felhasználásuk: ásványok, kerámiák, beton, műszén, műanyagok. TE: A nemfémek szerkezeti anyagok egy csoportjának tulajdonságai, felhasználásuk megismerése.